

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
кафедри обліку та аудиту
економічного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка на 2019–2023 роки

Загальні положення

Відповідно до наказу ректора університету від 7 серпня 1990 р., у складі економічного факультету було створено кафедру обліку і аналізу господарської діяльності. Засновником і першим завідувачем кафедри був доктор економічних наук, професор Приходько Микола Омелянович (1941—1994). З моменту створення на кафедрі працювало 9 викладачів: Приходько Микола Омелянович, д.е.н., професор, завідувач кафедри, Швець Віктор Григорович, к.е.н., доцент, Головка Віктор Іванович, к.е.н., доцент, Мельник Михайло Миронович, к.е.н., доцент, Кондратюк Алла Федорівна, к.е.н., доцент, Волохова Людмила Федорівна, к.е.н., доцент, Черняк Зоя Степанівна, к.е.н., доцент, Іваненко Олена Іванівна, асистент, Григорець Оксана Іванівна, асистент. У грудні 1994 року було перейменовано кафедру обліку і аналізу господарської діяльності на кафедру обліку та аудиту, назва якої зберігається і по сьогоднішній день.

З липня 1994 р. по грудень 2011 р. кафедру обліку та аудиту очолював доктор економічних наук, професор Швець Віктор Григорович. У вересні 1994 року здійснено перший набір на спеціальність облік і аудит у кількості 10 студентів. Відповідно до наказу ректора від 11.12.2009 року, було здійснено реорганізацію кафедри обліку та аудиту, в результаті якої із викладацького складу кафедри створено нові кафедри у складі економічного факультету: кафедра статистики та демографії та кафедра екологічного менеджменту та підприємництва.

Посилення ролі економічної прикладної освіти в класичних університетах України сприяло значному розширенню вивченню обліково-аналітичних дисциплін і створенню доктором економічних наук, професором Швецем Віктором Григоровичем (завідувачем кафедри 1994-2011 рр.) наукової школи, діяльність якої зосереджена на розробці методологічних, методичних та організаційних засад статистики, обліку, аналізу та аудиту в умовах їх гармонізації та стандартизації.

Динамічні зміни економічних відносин, викликані євроінтеграційним вектором розвитку економіки України, процесами глобалізації підприємницької діяльності, швидкими темпами розвитку комунікаційних та інформаційних технологій, частими змінами законодавчо-нормативної бази у сфері бухгалтерського обліку, звітності, аудиту, контролю та оподаткування, ставлять складні завдання у підготовці фахівців з обліку і аудиту.

Місія кафедри обліку та аудиту полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, які володіють комплексом сучасних системних знань з теорії, методології, методики та організації бухгалтерського обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування, здатні застосовувати професійні навички та вміння у практичній діяльності з метою підготовки якісної інформації для цілей управління підприємницькою діяльністю з дотриманням вимог національного та

міжнародного законодавства, а також професійно-етичних принципів бухгалтерів та аудиторів. Кафедра обліку та аудиту функціонує як один з основних підрозділів економічного факультету і здійснює підготовку фахівців за освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами з обліку і аудиту за освітніми рівнями «бакалавр», «магістр», «доктор філософії» (денна та заочна форми навчання) за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». Позитивною тенденцією у набутті практичних навиків та вмінь студентами кафедри є те, що вже на останніх курсах навчання вони активно залучаються до практичної діяльності та набувають необхідний досвід, який дає їм змогу по завершенні навчання працювати бухгалтерами, головними бухгалтерами, помічниками аудиторів та аудиторами, аналітиками та контролерами на підприємствах, установах та організаціях, в аудиторських компаніях та комерційних банках, провідними спеціалістами в органах державного управління, науковими співробітниками в науково-дослідних інститутах, викладачами закладів вищої освіти тощо.

Ключовими завданнями для виконання місії кафедри є перманентне удосконалення навчального процесу, розробка сучасних освітньо-професійних та освітньо-наукових програм підготовки фахівців з обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування, підготовка та видання сучасного навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін, розробка нових сучасних дисциплін з урахуванням вимог роботодавців та вимог ринку праці, використання сучасних інформаційно-комунікаційних засобів та інтерактивних технологій у навчальному процесі, підвищення професійної кваліфікації та органічне поєднання організаційної, навчально-методичної та наукової діяльності професорсько-викладацького складу кафедри.

Важливим надбанням кафедри обліку та аудиту є власні традиції, підходи, принципи та правила, які формувалися протягом тридцятилітнього досвіду роботи професорсько-викладацького складу та складають фундаментальну основу організаційної, навчально-методичної та наукової діяльності кафедри класичного університету і виокремлюють її серед обліково-аналітичних кафедр інших ЗВО України. Створення творчої атмосфери на кафедрі сприяє передачі практичного досвіду досвідчених професорів та доцентів молодій генерації викладачів, які в основному є випускниками кафедри, та забезпечує досягнення відповідних результатів у навчально-методичній і науковій роботі професорсько-викладацького складу.

Розробку програми розвитку кафедри обліку та аудиту на 2019-2023рр. здійснено відповідно до вимог законодавчих актів України у сфері освіти та внутрішніх нормативних документів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, зокрема: Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», Стратегічного плану розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період 2018-2025 років, Статуту Університету, Положення про факультет (інститут) Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

1. Професорсько-викладацький склад кафедри та перспективи його розвитку

Станом на 1 вересня 2019 р. на кафедрі обліку та аудиту працює 15 штатних викладачів: 3 доктори наук, або 20% до загальної кількості науково-педагогічних працівників, кандидатів наук – 10 осіб, або 66,7 % (з них доцентів – 6 осіб та асистентів – 4) та 2 особи, або 13,3% асистенти без наукового ступеня. Середній вік викладачів кафедри становить 47 років. У всіх науково-педагогічних працівників кафедри спеціальність і кваліфікація відповідають дисциплінам, які вони викладають.

Резервом у підвищенні якісних характеристик професорсько-викладацького складу кафедри обліку та аудиту є отримання вчених звань: доцента – Деруном І.А., Склярук І.П. (2020 р.), Михальською О.Л., Борисюк О.С. (2021 р.). Забезпечення максимального сприяння та допомоги з боку кафедри для захисту кандидатської дисертації асистента кафедри Цибульник М.О. (2019 р.).

2. Навчальна та навчально-методична робота кафедри

Головним завданням у сфері навчальної та навчально-методичної роботи кафедри обліку та аудиту є підвищення якості підготовки фахівців за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» на основі затверджених державних стандартів освіти для бакалаврів та магістрів. Для виконання цього завдання передбачається:

- розробка та затвердження якісно нових освітньо-професійних та освітньо-наукових програм підготовки бакалаврів та магістрів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» відповідно до державних стандартів освіти;
- розширення переліку кафедральних дисциплін та якісне оновлення існуючих дисциплін для вільного вибору студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування», інших економічних спеціальностей факультету та спеціальностей інших факультетів (інститутів) університету;
- контроль за якісним наповненням робочих програм навчальних дисциплін кафедри з метою структурно-логічного викладання матеріалу та уникнення дублювання тематики;
- удосконалення робочих навчальних програм кафедри на основі аналізу відповідності вимогам міжнародним професійним кваліфікаціям (АССА, СІМА) з метою отримання сертифікації та можливості зарахування заліків для випускників кафедри за цими кваліфікаціями;
- перманентне оновлення навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін, зокрема: підготовка та публікація підручників та навчальних посібників за основними дисциплінами, навчально-методичних комплексів, робочих зошитів, практикумів, тренінгів, завдань для самостійної роботи студентів тощо;
- використання сучасних форм та методів навчання для активізації самостійної роботи студентів (денної та заочної форми навчання);
- створення спеціалізованого комп'ютерного класу із сучасним програмним забезпеченням для проведення практичних та лабораторних занять, що формують фахові компетентності у студентів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»;

- підвищення професійної кваліфікації викладачів кафедри за допомогою стажувань та активної участі у методичних та науково-просвітницьких заходах (семінари, практикуми, круглі столи, вебінари тощо) з метою набуття професійного практичного досвіду, вмінь та навичок, а також впровадження у навчальний процес прогресивних методів викладання;
- сприяння викладачам кафедри у підвищенні рівня володіння іноземними мовами з метою можливості використання іноземних джерел у навчальному процесі та розробки і викладання дисциплін іноземними мовами;
- участь викладачів та студентів кафедри у програмах академічної мобільності;
- відновити проведення відкритих занять викладачів та взаємовідвідування з наступним їх обговоренням на кафедрі з метою підвищення якості освітнього процесу та обміну педагогічними досягненнями викладачів;
- удосконалення співпраці кафедри з роботодавцями, органами державного управління та професійними організаціями бухгалтерів та аудиторів з метою залучення їх представників для проведення відкритих лекцій, практичних занять, рольових ігор та тренінгів для студентів під час навчального процесу;
- відновлення практики спільного наукового керівництва та проведення виїзних засідань екзаменаційних комісій із захисту випускних кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів на базі підприємств та професійних організацій бухгалтерів та аудиторів;
- розширення переліку виробничих підприємств через укладання довгострокових договорів з метою забезпечення баз проходження виробничої практики та стажування студентами кафедри.

3. Науково-дослідна робота кафедри

Науково-дослідна робота кафедри обліку та аудиту спрямована на використання наукового потенціалу науково-педагогічних працівників, аспірантів та студентів кафедри для розвитку економічно-облікової та аналітичної науки шляхом здійснення наукових досліджень та використання положень наукової новизни як у навчальному процесі, так і в практичній діяльності суб'єктів господарювання та органів державного управління.

Кафедра обліку та аудиту проводить значну науково-дослідну роботу з розробки комплексної наукової теми «Макроекономічна стратегія реалізації європейського вектору економічного розвитку України: концептуальні засади, виклики і протиріччя». Наукові дослідження здійснюються за такими основними напрямками: стратегія реалізації МСФЗ як напрямок розвитку національної системи бухгалтерського обліку та звітності в Україні (кафедральна тема 16 КФ 040- 10); реформування системи державного фінансового контролю підприємств. За даними напрямками працюють наукові гуртки студентів, діють наукові семінари викладачів та аспірантів, проводяться науково-практичні конференції.

Для подальшої активізації науково-дослідної роботи кафедри планується здійснення наступних заходів:

- створення окремих дослідницьких груп кафедри із залученням викладачів інших кафедр факультету для проведення наукових досліджень та публікацій їх наукової новизни;
- активізація публікацій науково-педагогічних працівників кафедри у фахових виданнях та виданнях, що входять до міжнародних науково-метричних баз даних, в т.ч. Scopus та Web of Science;
- сприяння науковій роботі професорсько-викладацького складу кафедри з підготовки дослідницьких проектів та участі в українських та міжнародних конкурсах на отримання грантів;
- посилення контролю якості підготовки дисертацій та здійснення наукового керівництва, проведення засідань наукової секції кафедри із залученням рецензентів інших кафедр з метою підвищення рівня підготовки наукових кадрів і вдосконалення діяльності аспірантури та докторантури кафедри;
- пошук міжнародних партнерів для здійснення спільних наукових досліджень, наукового стажування викладачів та аспірантів, участі у міжнародних наукових конференціях тощо;
- системна робота з підготовки талановитих випускників кафедри для навчання у аспірантурі для здобуття наукового ступеня доктора філософії;
- активізація наукової діяльності студентів, аспірантів та молодих вчених кафедри до участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових робіт, студентських олімпіад та конференцій;
- участь викладачів кафедри у складі спеціалізованих вчених рад, офіційне опонування на захистах докторських та кандидатських дисертацій, підготовка відгуків на автореферати дисертацій тощо.

4. Міжнародні зв'язки кафедри

В умовах посилення глобалізаційних процесів одним з основних завдань кафедри є налагодження міжнародних зв'язків у науковій та навчально-методичній роботі, гармонізація освітніх програм із зарубіжними закладами вищої освіти та міжнародними професійними організаціями, участь у міжнародних конференціях, конкурсах та спільних проектах. Виходячи з цього, основними завдання кафедри у сфері міжнародного співробітництва визначено наступні:

- поглиблення співпраці та розширення участі викладачів кафедри у міжнародному проекті Центру реформ фінансової звітності Світового Банку «Облік і звітність у державному секторі PULSAR» з метою набуття досвіду та його використання у навчальному процесі кафедри;
- пошук та налагодження контактів із профільними кафедрами зарубіжних закладів вищої освіти для можливості стажування аспірантів та викладачів кафедри, проведення спільних наукових досліджень та публікації їх результатів, запрошення іноземних професорів для читання лекцій з актуальних проблем у сфері бухгалтерського обліку, звітності та аудиту тощо;
- пошук партнерів для написання спільних статей з іноземними викладачами та їх публікацій у виданнях, що входять до МНБД Scopus та Web of Science;

– створення можливостей для забезпечення міжнародної академічної мобільності студентів, аспірантів та викладачів кафедри.

5. Організаційна та виховна робота кафедри

Невід’ємною складовою роботи кафедри під час навчального процесу та позааудиторного студентського життя є організація та створення можливостей для всестороннього розвитку творчих талантів, умінь та здібностей студентів, виховання патріотично свідомих громадян на основі національних традицій, загальнолюдських цінностей, культурно-етичних та моральних норм поведінки. Основними напрямками підвищення ефективності роботи кафедри у цій сфері є:

- організація та проведення циклу заходів (відкриті лекції представників бізнесу, державних органів управління, професійних громадських організацій, зустріч випускників, проведення наукової конференції, видання пам’ятного буклету про кафедру) в рамках святкування 30-тя від дати створення кафедри обліку та аудиту у 2020 році;
- залучення студентів до активної участі у святкуванні національних загальнодержавних, університетських, факультетських та кафедральних свят;
- забезпечення постійного контакту кураторів академічних груп із студентами з метою моніторингу успішності, відвідування занять, проведення роз’яснювальної роботи для дотримання правил внутрішнього порядку факультету та норм етичного кодексу університету;
- щорічне проведення спільного засідання кафедри за участю науково-педагогічних працівників, аспірантів та студентів усіх курсів спеціальності, приурочене до святкування Міжнародного дня бухгалтера (10 листопада);
- періодичне запрошення старост груп на засідання кафедри з метою доведення необхідної інформації до студентів, відвідування кураторами гуртожитків, де проживає переважна більшість студентів кафедри, проведення зустрічей викладачів кафедри із студентами поза межами факультету, відвідування музеїв, театрів, виставок та презентацій з метою культурного та духовного розвитку студентів;
- залучення студентів спеціальності до професійно-орієнтаційної роботи з метою інформування абітурієнтів шляхом проведення презентацій та виступів у школах, гімназіях, коледжах на основі набутого досвіду навчання та студентського життя на факультеті, організації днів відкритих дверей;
- організація зворотного зв’язку з випускниками кафедри попередніх років для розширення можливостей першого працевлаштування студентів, проходження практик та стажування, проведення відкритих лекцій, зустрічей тощо.

6. Професійно-орієнтаційна та громадська робота кафедри

З метою популяризації переваг навчання на освітніх програмах кафедри для абітурієнтів, формування позитивного іміджу діяльності кафедри та можливостей майбутнього працевлаштування випускників необхідно розвивати різні напрями та форми професійно-орієнтаційної та громадської роботи кафедри. Для досягнення цієї мети планується на кафедрі проведення наступних заходів:

- проведення лекцій за науково-популярною тематикою у сфері бухгалтерського обліку, аналізу, контролю та аудиту в рамках започаткованого економічним факультетом лекторію для майбутніх абітурієнтів;
- створення проморолику та інших рекламних матеріалів з метою популяризації освітніх програм кафедри, переваг навчання за спеціальністю та перспектив майбутнього працевлаштування випускників кафедри;
- участь викладачів кафедри у проведенні Днів відкритих дверей на факультеті, виступи з презентаціями переваг навчання на освітніх програмах кафедри у загальноосвітніх школах, ліцеях, гімназіях України;
- підготовка та надсилання подяк на ім'я директорів загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, гімназій, коледжів, випускники яких є студентами спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і показують високий рівень знань та відмінну успішність за результатами екзаменаційних сесій;
- популяризація переваг навчання за освітніми програмами кафедри, висвітлення результатів роботи науково-педагогічного персоналу, різноманітних подій навчально-методичного, наукового та організаційного характеру кафедри через веб-сторінку на сайті економічного факультету та власні сторінки кафедри у соціальних мережах;
- забезпечення представництва та активної участі викладачів кафедри у роботі Методологічної ради з бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України, спеціалізованих вчених рад, Державної акредитаційної комісії, редколегій фахових видань за спеціальністю облік і оподаткування, Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України тощо.

Необхідними передумовами для успішної реалізації Програми розвитку кафедри на 2019-2023 рр. повинні бути:

- спільне розуміння місії та консолідація зусиль колективу кафедри для виконання поточних та стратегічних завдань кафедри;
- стратегічно виважена та ефективна кадрова політика;
- збереження набутого досвіду та традицій кафедри, що забезпечили високі результати роботи у попередніх роках та адаптація міжнародного досвіду та кращих практик організації навчально-методичної, науково-дослідної та виховної роботи до сучасних викликів та умов функціонування кафедри;
- всестороння підтримка та допомога у впровадженні ініціатив для розвитку кафедри з боку адміністрації факультету та університету.

Програму розвитку кафедри обліку та аудиту економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка підготував к.е.н., доцент Засадний Б.А.

Програма обговорена та прийнята за основу рішенням кафедри обліку та аудиту економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (витяг із протоколу засідання кафедри № 2 від 12 вересня 2019 р.)